

A

ט"ז
Intro

Today we will Be"H learn דף י"ז of מציעא בבא.
Some of the topics we will learn about include:

Whether one is believed that he paid a claim after אמרו לו צא תן לו instructed him to pay, OR חייב אתה ליתן לו They merely ruled against him.

הוחזק כפרן לאותו ממון
Under which circumstances one loses his credibility regarding a claim, and must bring witnesses to prove that he paid.

המוצא שטר חוב וכתוב בו זמנו בו ביום
Whether one returns a document that he found on the same day it was written,

A

אמרו לו צא תן לו
חייב אתה ליתן לו

הוחזק כפרן לאותו ממון

המוצא שטר חוב
וכתוב בו זמנו בו ביום

B

מלוה גופיה לא שבק
Under what circumstances a creditor would agree to risk using an invalid document.

הטוען אחר מעשה בית דין
Whether one is believed regarding an obligation established by בית דין, or כמאן דנקיט שטרא בידיה דמי
The obligation imposed by בית דין is the equivalent of a document.

The Gemara discusses several Halachos pertaining to a כתובה, including:
מקום שאין כותבין כתובה
There were varying customs in different places whether to write a כתובה or not.

And אלמנה מן האירוסין
Whether כתובה alone obligates one in a כתובה;

B

מלוה גופיה לא שבק

הטוען אחר מעשה בית דין

מקום שאין כותבין כתובה

1 So let's review...

The Gemara earlier discusses a מחלוקת whether חיישינן לפרעון
 A found document is not returned to the creditor, because we suspect that the debt was paid; OR
 לא חיישינן לפרעון
 It is returned, because we assume that it is not paid, because a debtor would destroy the document immediately when he receives it upon repayment.

The Gemara cites the Mishnah
 כל מעשה בית דין
 הרי זה יחזיר
 An authenticated loan document is returned, apparently because
 לא חיישינן לפרעון
 We do not suspect that it was repaid?

At first, the Gemara answers
 כגון שהוחזק כפרן
 The Mishnah discusses a presumed liar, who is not believed to say he paid the debt.

However, the Gemara retracts, pointing out
 משום דהוחזק כפרן חדא זמנא
 תו לא פרע כלל
 Just because someone lied once does not mean they will never pay a debt!

1

מחלוקת

<p>לא חיישינן לפרעון <i>A found document is returned, because we assume that it is not paid, because a debtor would destroy the document immediately if it was paid.</i></p>	<p>חיישינן לפרעון <i>A found document is not returned to the creditor, because we suspect that the debt was paid.</i></p>
--	---

משנה

כל מעשה בית דין הרי זה יחזיר
An authenticated loan document is returned apparently because לא חיישינן לפרעון

כאן לפרעון כפרן
The Mishnah discusses a presumed liar who is not believed to say he paid the debt.

משום דהוחזק כפרן חדא זמנא תו לא פרע כלל
Just because someone lied once does not mean they will never pay a debt!

2 The Gemara now digresses to discuss when one becomes כפרן, a presumed liar, and loses his credibility, and cites two versions of a ruling of נחמן:

1.

אמרו לו צא תן לו

ואמר פרעתי

נאמן

If ordered someone to pay a debt and he claims he followed their instructions and paid, he is believed, and

בא מלוה לכתוב

אין כותבין ונותנין לו

We no longer write a document of seizure for the creditor.

However,

חייב אתה ליתן לו

ואמר פרעתי

אינו נאמן

If merely ruled against him, he is not believed to say that he already paid the debt, and

בא מלוה לכתוב

כותבין ונותנין לו

We will write a document of seizure for the creditor,

because, as Rashi explains,

כיון דתחילתו הוצרך לתובעו לדין

אין דרכו למהר לפרוע

עד שיפסקו דינו פסק גמור

Once he denied the claim in court, he would not pay until

דין בית דין compels him to, and so he must bring witnesses to

support his claim.

2

הוחזק כפרן

A presumed liar loses his credibility.

1

כי נחמן

חייב אתה ליתן לו
ואמר פרעתי

אינו נאמן

merely

ruled against him,
he is not believed to say
that he already paid
the debt, and

בא מלוה לכתוב
כותבין ונותנין לו

We will write a document
of seizure for the creditor,

אמרו לו צא תן לו
ואמר פרעתי

נאמן

ordered

someone to pay a debt
and he claims he followed
their instructions and paid,
he is believed, and

בא מלוה לכתוב
אין כותבין ונותנין לו

We no longer write a document
of seizure for the creditor.

Because, as Rashi explains,

כיון דתחילתו הוצרך לתובעו לדין

אין דרכו למהר לפרוע

עד שיפסקו דינו פסק גמור

Once he denied the claim in court, he would not pay
until בית דין compels him to, and so he must bring
witnesses to support his claim.

3

2.

A second version;

בין צא תן לו
בין חייב אתה ליתן לו
ואמר פרעתי

נאמן

Even if בית דין merely ruled against him, he is believed to say that he paid, and so

בא מלוה לכתוב

אין כותבין ונותנין לו

We will no longer write a document of seizure.

However, we can differentiate in the following manner:

אמרו לו צא תן לו

ואמר פרעתי

והעדים מעידין אותו שלא פרעו

If בית דין ordered him to pay, and he subsequently claims he paid, but witnesses testify, as Rashi explains,

בפנינו תבעו לפרוע לו

ולא פרעו

We saw him refuse to pay;

הוחזק כפרן לאותו ממון

He lost his credibility regarding this claim, and must bring witnesses to prove that he paid.

However,

חייב אתה ליתן לו

ואמר פרעתי

והעדים מעידין אותו שלא פרע

If בית דין merely ruled against him, and he then claims that he paid, and witnesses testify that he did not,

לא הוחזק כפרן לאותו ממון

He has not lost his credibility, because

אשתמוטי הוא קא משתמיט מיניה

סבר עד דמעיינו בי רבנן בדיני

He was merely delaying payment until בית דין finalizes their ruling.

=====

3

2

כי נאמן

בין צא תן לו
בין חייב אתה ליתן לו
ואמר פרעתי
נאמן

Even if בית דין merely ruled against him, he is believed to say that he paid, and so

בא מלוה לכתוב

אין כותבין ונותנין לו

We will no longer write a document of seizure.

אמרו לו צא תן לו

ואמר פרעתי

והעדים מעידין אותו שלא פרעו

If בית דין ordered him to pay, and he then claims he paid, but witnesses testify,

As Rashi explains,

בפנינו תבעו לפרוע לו ולא פרעו

We saw him refuse to pay;

הוחזק כפרן לאותו ממון

He lost his credibility regarding this claim, and must bring witnesses to prove that he paid.

However,

חייב אתה ליתן לו

ואמר פרעתי

והעדים מעידין אותו שלא פרעו

If בית דין merely ruled against him, and he then claims that he paid, and witnesses say he did not,

לא הוחזק כפרן לאותו ממון

He has not lost his credibility, because

אשתמוטי הוא קא משתמיט מיניה

סבר עד דמעיינו בי רבנן בדיני

He was merely delaying payment until בית דין finalizes their ruling.

4 The Gemara proceeds with a related ruling of רבי יוחנן:
מנה לי בידך
והלה אומר אין לך בידי כלום
והעדים מעידים אותו שיש לו
If someone denied a claim, and witnesses testify against
him,
וחזר ואמר פרעתי
הוחזק כפרן לאותו ממון
He is no longer believed, and must bring witnesses that he
paid.

Similarly, ר' יוחנן ruled:

היה חייב לחבירו שבועה
ואמר נשבעתי
והעדים מעידים אותו שלא נשבע
If one was obligated to swear regarding a claim, and says
he already swore, but witnesses testify that he did not,
הוחזק כפרן לאותו שבועה
He lost his credibility regarding this oath, and now must
swear in the presence of witnesses.

=====

4

רב יוחנן

**מנה לי בידך
והלה אומר אין לך בידי כלום
והעדים מעידים אותו שיש לו**

*If someone denied a claim,
and witnesses testify against him,*

**וחזר ואמר פרעתי
הוחזק כפרן לאותו ממון**

*He is no longer believed,
and must bring witnesses that he paid.*

רב יוחנן

**היה חייב לחבירו שבועה
ואמר נשבעתי
והעדים מעידים אותו שלא נשבע**

*If one was obligated to swear regarding a claim,
and says he already swore,
but witnesses testify that he did not,*

הוחזק כפרן לאותו שבועה
*He lost his credibility regarding this oath,
and now must swear in the presence of witnesses.*

5 The Gemara returns to discuss lost documents, and cites a ruling of רבי יוחנן:
 המוצא שטר חוב בשוק
 וכתוב בו הנפק
 וכתוב בו זמנו בו ביום
 If one found a certified document, whose date indicates that it was written that day,
 יחזירו לבעלים
 It is returned to the creditor.

The Gemara offers two explanations:

1.
 לפריעה בת יומא לא חיישינן
 דלא שכיחי אינשי
 דפרעי ביומיה
 We are not concerned that he already paid, because it is unusual for people to repay a loan the very same day they borrowed it.

2.
 כשחייב מודה
 In this case, the debtor admitted to the loan.

Although we could suspect
 האי מפרע פרעיה
 It was actually repaid, and he admits to the debt so that we should return the document, because
 קבעי מהדר למזפא ביה זמנא אחריתי
 ולפשיטי דספרא חייש
 He wants to reuse the document a different time, and save the expense of writing a new one;
 However, ר' יוחנן explains
 מלוה גופיה לא שבק
 סבר שמעי בי רבנן ומפסדי לי
 The creditor would not agree to this arrangement, because he would not risk using an invalid document.

5 **רב יוחנן**
המוצא שטר חוב בשוק
וכתוב בו הנפק
וכתוב בו זמנו בו ביום
If one found a certified document,
whose date indicates that it was written that day,
יחזירו לבעלים
It is returned to the creditor.

2 **כשחייב מודה**
In this case,
the debtor admitted
to the loan.

1 **לפריעה בת יומא**
לא חיישינן
דלא שכיחי אינשי
דפרעי ביומיה
It is unusual to repay a loan
the very same day
it was borrowed.

האי מפרע פרעיה
Although we could suspect
It was actually repaid, and he admits to the debt so that
we should return the document, because
קבעי מהדר למזפא ביה זמנא אחריתי
ולפשיטי דספרא חייש
He wants to reuse the document a different time, and
save the expense of writing a new one;

מלוה גופיה לא שבק
סבר שמעי בי רבנן ומפסדי לי
However, ר' יוחנן explains
The creditor would not agree to this arrangement,
because he would not risk using an invalid document.

6 The Gemara challenges this reasoning from the Mishnah on ת"ב:

מצא שטר חוב
אם יש בהן אחריות נכסים
לא יחזיר

One does NOT return a document that establishes a lien, and we explained

כשחייב מודה

This is even if the debtor admits to the loan, because we suspect

כתב ללות בניסן
ולא לזה עד תשרי

Perhaps he wrote the document some time before the loan actually took place. If so, the creditor might wrongly collect property that the debtor sold after the date written in the document, even though the lien was not actually in effect at the time.

The Gemara asks

ולא אמרינן
מלוה לא שביק

Apparently, because a creditor WOULD use an invalid document?

The Gemara differentiates

התם אית ליה רווחא
דקא טריף לקוחות מניסן ועד תשרי
מינח ניחא ליה

Since he can use the document to seize land sold before the loan, he might take the risk.

However,

הכא לית ליה רווחא

דסוף סוף שטרא האידנא כתוב

Since the document is dated that same day, he has nothing to gain, and would insist on using a new, valid document.

=====

6

?

מצא שטר חוב
אם יש בהן אחריות נכסים
לא יחזיר

One does not return a document that establishes a lien,

And we explained
כשחייב מודה

This is even if the debtor admits to the loan,
because we suspect

כתב ללות בניסן ולא לזה עד תשרי

Perhaps he wrote the document some time before
the loan actually took place.

If so, the creditor might wrongly collect property
that the debtor sold after the date written in the document,
even though the lien was not actually
in effect at the time.

ולא אמרינן
מלוה לא שביק

Apparently, because a creditor would use
an invalid document?

הכא לית ליה רווחא
דסוף סוף שטרא
האידנא כתוב

Since the document
is dated that same day,
he has nothing to gain,
and would insist on using
a new, valid document.

התם אית ליה רווחא
דקא טריף לקוחות
מניסן ועד תשרי
מינח ניחא ליה

Since he can use
the document to seize land
sold before the loan,
he might take the risk.

7 The Gemara continues with another ruling of ר' יוחנן: הטוען אחר מעשה בית דין לא אמר כלום
 One must bring witnesses to support his claim that he paid an obligation established by בית דין, such as a כתובה or support of his wife and daughters, because כל מעשה בית דין כמאן דנקיט שטרא בידיה דמי
 The obligation imposed by בית דין is the equivalent of a document.

The Gemara points out that the following Mishnah states this Halachah explicitly:
 הוציאה גט ואין עמו כתובה גובה כתובתה
 A woman can claim her כתובה using only her Gett as evidence of her divorce, without presenting the כתובה document.

However, the Gemara debates an alternate explanation of the Mishnah:
 דלמא במקום שאין כותבין כתובה עסקינן גט היינו כותבין
 Perhaps this is only true in places where the custom is not to write a כתובה, אבל במקום שכותבין כתובה אי נקיטא כתובה גביא אי לא לא גביא
 But where the custom is to write a כתובה, she can only claim it by producing the document?

At first, the Gemara refutes this explanation, because אלמנה מן האירוסין במאי גביא בעדי מיתת בעל לטעון ולימא פרעתי

The Gemara assumes that when one performs Kiddushin, he is immediately obligated in כתובה, although he does not write the document until he marries her with נישואין. If so, his widow can only collect her כתובה by bringing witnesses to his death; clearly, this suffices to collect a כתובה, even if places where they write כתובות.

However, the Gemara questions אלמנה מן האירוסין דאית לה כתובה מנא לן
 There is no clear evidence that אלמנה מן האירוסין receives a כתובה at all?

7

רב יוחנן

הטוען אחר מעשה בית דין לא אמר כלום
 One must bring witnesses to support his claim that he paid an obligation established by בית דין, because

כל מעשה בית דין כמאן דנקיט שטרא בידיה דמי
 The obligation imposed by בית דין is the equivalent of a document.

↓

הוציאה גט ואין עמו כתובה גובה כתובתה
 A woman can claim her כתובה using only her Gett as evidence of her divorce, without presenting the כתובה document.

↘

דלמא

במקום שאין כותבין כתובה עסקינן דגט היינו כותבין
 Perhaps this is only true in places where the custom is not to write a כתובה,

אבל במקום שכותבין כתובה אי נקיטא כתובה גביא אי לא לא גביא
 But where the custom is to write a כתובה, she can only claim it by producing the document?

↘

אלמנה מן האירוסין במאי גביא בעדי מיתת בעל לטעון ולימא פרעתי
 The Gemara assumes that when one performs Kiddushin, he is immediately obligated in כתובה, although he does not write the document until he marries her with נישואין.

If so, his widow can only collect her כתובה by bringing witnesses to his death; clearly, this suffices to collect a כתובה, even if places where they write כתובות.

↘

אלמנה מן האירוסין דאית לה כתובה מנא לן
 There is no clear evidence that אלמנה מן האירוסין receives a כתובה at all?

8 Rather, the Gemara suggests another refutation:
במקום שאין כותבין כתובה
לטעון ולימא פרעתי
Even in a place where they do not write כתובות, the Gett
does not prove that he did not pay the כתובה!

Although we could argue
איבעי לך למיקרעיה
He should have destroyed the Gett, just as a debtor
destroys the loan document?
However,
לא שבקתן
אמרה בעינא לאנסובי ביה
She will not allow this, because she needs proof of the
divorce in order to remarry.

Rather, we must agree
כל מעשה בית דין
כמאן דנקיט שטרא בידיה דמי
An obligation imposed by בית דין is the equivalent of a
document.

8

במקום שאין כותבין כתובה
לטעון ולימא פרעתי

Even in a place where they do not write כתובות,
the Gett does not prove that he did not pay the כתובה!

Although we could argue
איבעי לך למיקרעיה
He should have destroyed the Gett, just as a debtor
destroys the loan document?

However,
לא שבקתן
אמרה בעינא לאנסובי ביה
She will not allow this, because she needs
proof of the divorce in order to remarry.

Rather, we must agree
כל מעשה בית דין
כמאן דנקיט שטרא בידיה דמי
An obligation imposed by בית דין is the equivalent
of a document.